

DET KONGELIGE NORSKE
VIDENSKABERS SELSKABS
SKRIFTER

1898

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM

1899

DET KÖNIGLICHE NORSKA

VIDERSKAPETS SELSKAP

SKRIFTER

(Bb 2)

Indhold:

	Side
1. G. Lagerheim. <i>Sagina Normaniana</i> (S. Linnæi Presl. \times S. Procumbens L.)	1—4
2. M. Foslie. Systematical Survey of the <i>Lithothamnia</i>	1—7
3. M. Foslie. List of Species of the <i>Lithothamnia</i>	1—11
4. Ove Dahl. Biskop Gunnerus' virksomhed, fornemmelig som botaniker, tilligemed en oversigt over botanikens tilstand i Danmark og Norge indtil hans død. III. Johan Ernst Gunnerus. Tillæg II: Uddrag af Gunnerus' brevsveksling, særlig til belysning af hans videnskabelige sysler. Hefte 4	1—83
5. V. Storm. Entomologiske Undersøgelser	1—19
6. M. Foslie. Some new or critical <i>Lithothamnia</i>	1—19
7. V. Storm. Iagttagelser over Arachnider i Throndhjems Omegn. I.	1—10
8. V. Storm. Myriopoda & Oniscoida ved Throndhjem	1—6
9. M. Foslie. Remarks on the Nomenclature of the <i>Lithothamnia</i>	1—7
10. Knut Dahl. Beretning om fiskeriundersøgelser i og om Throndhjemsfjorden 1898	1—62
Journal over fiskeforsøgene 1898	I—LXVI
11. Aarsberetning for 1898	1—43

THE STATE

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

DET KONGELIGE NORSKE
VIDENSKABERS SELSKABS
AARSBERETNING

FOR

1898

AKTIETRYKKERIET I TRONDHJEM
1899

DET KONGELIGE NORSKE

VIDENSKABERS SELSKAB

AARSBERETNING

1888

CHRISTIANIA

Direktionens Aarsberetning for 1898.

Som omtalt i forrige Aarsberetning blev Opførelsen af den nye Østfløi til Selskabets Bygning sat i Gang i Juli 1897.

Arbejdet blev tilendebragt i August 1898, og de nye Rum efterhaanden tagne i Brug udover Høsten. Den samlede Udgift ved dette Byggeforetagende har udgjort Kr. 29,147.44 (deri iberegnet ca. 1,000 Kr. til Indredning og Inventarium i Oldsagssamlingen). 2den Etage i Musébygningens Østfløi disponeres af Oldsagsamlingen, som ogsaa har beholdt sin tidligere Plads i 2den Etage i Vestfløien, hvorved dens Lokaler er blevet betydelig udvidede og kan ansees tilstrækkelige for en længere Fremtid.

Rummet i 1ste Etage af Østfløien er overladt den zoologiske Samling og er for Tiden benyttet til Udstilling af Pattedyr. Endel af dette Rum er foreløbig afpanelet til Benyttelse for den botaniske Samling, hvis tidligere Lokale i Musébygningens Vestfløi dels er lagt til Vagtmesterens Bekvemmelighed, dels benyttes som Arbejdsrum for Lederen af de praktisk-videnskabelige Fiskeriundersøgelser. En endelig Disposition af Rummet med en tidsmæssig Opstilling af Udstillingsgjenstandene vil først kunne ske, naar den paatænkte Sydfløi er opført. Da for flere af Samlingerne Arbejdsrummene skal henlægges til denne Fløi, vil Udstillingsrummet i de nuværende Lokaler blive ikke lidet udvidet. Det er af megen Vigtighed at faa opført Sydfløien, saa snart ske kan. Som anført i forrige Aarsberetning androg man i dette Øiemed, samt desuden til en Forhøielse af det Parti af den ældre Bygning, der forener Vestfløiens Bibliotheksbygning med Musébygningen, i 1897 om en Statsbevillning af 20,000 Kr. Kirke departementet henholdt sig

imidlertid til en tidligere Udtalelse om, at Spørgsmaalets Afgjørelse burde udstaa, indtil Byggeforetagendet ved Bergens Museum var tilendebragt. En fornyet Henvendelse fra Direktionen bevirkede ingen Forandring i Departementets Holdning, som ogsaa vandt Tilslutning hos Budgetkomiteen. Andragendet blev saaledes ikke indvilget af Storthinget, idet dog under Sagens Behandling baade Budgetkomiteens Formand og endnu bestemte Kirkedepartementets Chef udtalte som Forudsætning, at man kunde være sikker paa til næste Aar, naar Midler blev ledige ved, at man blev færdig med Bidraget til Paabygning af Bergens Museum, at faa Bevilgning til Byggebidrag til Videnskabselskabet. I Henhold hertil indsendte man under 8de August fornyet Andragende om et Bidrag af Statskassen af 20,000 Kr. til Fuldendelse af Selskabets Byggeforetagende. Man fremhævede, at dette Bidrag kun vilde udgjøre ca. $\frac{1}{3}$ af Omkostningerne ved det hele Byggeforetagende. Dette var beregnet til en Udgift af 53,500 Kr., men det var at forudse, at dette Beløb ikke helt vilde strække til, dels paa Grund af den betydelige Stigning af Arbejdspriserne og Priserne paa Byggematerialier, dels fordi det efterhaanden havde vist sig nødvendigt at foretage enkelte Forandringer i den oprindelige Plan.

Ligesaa nødvendigt som at Lokalerne udvides, ligesaa nødvendigt er det, at Selskabet erholder forøgede Virkemidler for at kunne løse sine Opgaver.

Som omtalt i forrige Aarsberetning havde man andraget om en Forhøielse af det ordinære Statsbidrag fra 8,000 til 10,000 Kr. Men heller ikke dette Andragende blev indvilget. Dog udtalte Kirkedepartementets Chef under Behandlingen i Thinget, at det var hans Hensigt at foreslaa Annuet forøget næste Aar. Direktionen har saaledes paany indsendt Andragende om Forhøielse af Statsbidraget til det nævnte Beløb, dog saaledes, at da Budgetterminen denne Gang kun omfatter 9 Maaneder (1. Juli 1899—31. Marts 1900) er Summen for det ordinære Statsbidrags Vedkommende sat til 7,500 Kr. og for det ekstraordinære til 1,500 Kr.

Større Imødekommenhed har man fundet hos de lokale Institutioner. Saaledes har Brændevinssamlaget og Sparebanken ydet den zoologiske Samling ekstraordinære Bidrag til Indkjøb af en

Flodhest med Unge af henholdsvis 1,500 og 400 Kr. Ligeledes har begge de nævnte Institutioner forøget sine regelmæssige Bidrag til Selskabet, Brændevinssamlaget fra 4,000 til 5000 Kr. og Sparebanken fra 2,000 til 4,000 Kr. Da saaledes de lokale Bidrag i Aarets Løb er forøgede med 3,000 Kr., tør der være grundet Haab om, at Statsmyndighederne vil stille sig velvilligere til et Andragende om Forhøielse af Statsbidraget. Ved de nævnte forøgede Bidrag blev man sat istand til at vedtage et Tillægsbudget til Aarets Budget.

Gjennem den Kgl. norske Hofforvaltning har man erholdt Meddelelse om, at Hs. Maj. Kongens Bidrag til Selskabet, der i nogle Aar har udgjort 200 Kr., fra 1899 atter vil blive forhøiet til 400 Kr.

Selskabet har i det forløbne Aar paabegyndt praktisk-videnskabelige Undersøgelser i Trondhjemsfjorden ved Hr. Stipendiat Knut Dahl. Til Bestridelse af Omkostningerne ved disse Undersøgelser har man af Trondhjems Fiskeriselskab erholdt et Bidrag af 400 Kr. og af Beitstadens Fiskeriselskab ligeledes et Bidrag af 200 Kr. Da det viste sig særdeles ønskeligt, at Selskabet kunde raade over et eget Fartøi til disse Undersøgelser, besluttede man efter Henstilling af Hr. Dahl for en Pris af 2,000 Kr. at indkjøbe Slup Delphin, der efter nogen Reparation antoges at ville blive hensigtsmæssig for Øiemedet. Ifølge Kjøbekontrakt, afsluttet med M. Thams, skal Kjøbesummen betales i 4 aarlige Terminer med 500 Kr. hver 15de August. Kun for de to sidste Terminer skal der svares Rente 5 $\frac{0}{10}$. Endel af Udgiften har i det forløbne Aar været dækket ved, at Fartøiet har været udleiet til Anvendelse ved de i Fjorden drevne Undersøgelser angaaende Laxeyngelen, der ogsaa har været foretagne af Hr. Dahl med Bidrag af det Offentlige.

Hvad angaar Udbyttet af de af Hr. Dahl for Selskabets Regning anstillede Undersøgelser, henvises til den i Aarskriftet indtagne Beretning fra Hr. Dahl.

Da Indredepartementet havde indbudt Selskabet til at lade sit Arbeide i Fiskeriernes Interesse blive repræsenteret ved en Udsending ved Landsfiskerimødet i Bergen den 22.—26. Juli, deltog Vicepræsens som Selskabets Repræsentant i Mødets Forhandlinger.

En af forskjellige svenske videnskabelige Institutioner nedsat

Komité under Præsidium af Friherre Nordenskj ld til Afholdelse af en Mindefest den 7de Oktober i Stockholm i Anledning af 50 Aars Dagen efter Berzelius's D d viste Selskabet den Opmærksomhed at indbyde det til at sende en Repræsentant til Festen. Indbydelsen blev modtaget, og Præsens fremmødte ved Festen paa Selskabets Vegne.

Angaaende Samlingernes Tilstand og Tilvækst i 1898 henvises til de her indtagne Beretninger fra Bestyrerne af hver enkelt Samling.

Samlingerne har, ligesom før, regelmæssig været holdt gratis aabne for Publikum hver Søndag og Onsdag Kl. 12—1½ og i Maanederne Mai—September desuden Søndag Efterm. Kl. 5—6. Besøget har været jevnt og især om Søndagene tildels meget talrigt. Da den tidligere givne Adgang til mod Entré at besøge Samlingerne til hvilkensomhelst Tid paa Dagen havde vist sig at medføre væsentlige Ulemper, besluttede Direktionen, efter Forestilling fra Samlingsbestyrerne under 31te Oktober, at denne Adgang for Fremtiden skulde begrænses til 2 Dage i Ugen, nemlig Tirsdag og Fredag Kl. 12—1½.

Overensstemmende med Statuternes § 19 har Direktionen ladet Samlingernes og Bibliothekets Tilstand undersøge af dertil beskikkede Kontrolkommissioner. Til Medlemmer af disse valgtes for Oldsagsamlingen: Major Krefting og Vicepræsens, Myntsamlingen: Postmester V. Jenssen og Vicepræsens, den zoologiske Samling: Doktor H. Bryn. Cand. real. Foyn, den botaniske Samling: Dr. Bryn, Dr. Lysholm, Mineralsamlingen: Overlærer Dahle, Overlærer Wleügel, Bibliotheket: Overlærer Dahle, Præsens.

Samtlige Undersøgelser er tilendebragte og de indkomne Indberetninger gaar ud paa, at man har fundet Samlingerne i god Orden og deres Tilstand fuldt tilfredsstillende.

Hvad Bibliotheket angaar, blev der paapeget forskellige Foranstaltninger, som dels allerede er iværksatte, dels yderligere efterhaanden b r iværksættes for at tilveiebringe en hensigtsmæssig Ordning af Afdelingerne og en let Oversigt over deres Indhold.

Som Stipendier har, foruden Stipendiat K. Dahls Aflønning

2,000 Kr., været bevilget følgende Beløb: til zoologiske Undersøgelser ved Hr. V. Storm 300 Kr., til algologiske ved Hr. Foslie 300 Kr. og til arkæologiske 150 Kr.

Det sidstnævnte Beløb blev dels anvendt af Oldsagsamlingens Bestyrer, dels af Hr. Stud. filol. Theodor Petersen.

Desuden blev der tilstaaet Hr. Foslie H. M. Kongens Bidrag til Selskabet, 200 Kr., samt yderligere af Selskabets Kasse 100 Kr. til at foretage en Reise i videnskabeligt Øiemed til Upsala og Stockholm.

Selskabet har i det forløbne Aar udgivet Skrifter 1897 med følgende Indhold:

1. M. Foslie: On some Lithothamnia.
2. I. Hagen: Schedulæ Bryologicæ (*cum tabulis duabus*).
3. I. Hagen: Norges Bryologi i det 18de Aarhundrede.
4. Ove Dahl: Biskop Gunnerus's virksomhed, fornemmelig som botaniker, tilligemed en oversigt over botanikens tilstand i Danmark og Norge indtil hans død. III. Johan Ernst Gunnerus. Tillæg II. Uddrag af Gunnerus's brevvexling, særlig til belysning af hans videnskabelige sysler. Hefte 3.
5. K. Lossius: Arkæologiske Undersøgelser i 1897.
6. Aarsberetning for 1897.

Den sidste, der indeholder Direktionens Aarsberetning og Samlingsbestyrernes Indberetninger, er ogsaa trykt særskilt og uddelt gratis i et større Antal Expl., blandt andet til Herredsstyrelser og Sognebibliotheker i det throndhjemiske.

Ialt udgjør Skrifter 1897 noget over 24 Ark.

Selskabets aarlige Fest høitideligholdtes den 21de Januar i Kathedralskolens Festsal ved et Foredrag af Hs. Høiærv. Biskop Skaar over „Den norske Kirkes Arbeide for Finnerne“.*)

Desuden er i 5 Medlemsmøder følgende Foredrag blevet afholdte.

Den 28de Janr. af Sekretæren Overlærer Richter over: Videnskabelige Theorier om Forholdet mellem Aand og Materie**).

Den 11. Februar af Bestyrer Storm over Koralregionen. Doktor Lysholm meddelte entomologiske Notitser.

*) Trykt i T.hjems Adresseavis No. 23 og 24 1898.

**) Trykt i „For Kirke og Kultur“ H. 8 og 9 1898.

Den 11. Marts af Dr. Dedichen over „den lærde Uvidenhed“. Taleren udviklede, at dette Udtryk, som stammede fra Nicolaus Cusanus, betegnede den filosofiske Erkjendelse af Tankens Begrænsning. Al exakt Naturvidenskabs Basis var subjektiv og af psykiske Grunde antagne, men ubeviste og ubevislige Paastande. Skjønt disse Paastande var ubevislige, var de ikke derfor vilkaarlige. De er bestemte af vor Erkjendelses Natur, og kun de Sætninger, som er overensstemmende med denne, er sande. Det er den lærde Uvidenheds Prærogativ at indse en Begrænsning af vor Erkjendelse, som den uvidende Lærdhed er blind for, og saaledes at naa en rigtigere og mere frugtbringende Forstaaelse af Tilværelsen. Taleren udviklede Grundtrækkene af en Livsanskuelse, bygget paa en saadan fra den lærde Uvidenhed udgaaende Naturopfatning.

I samme Møde meddelte Overlærer Thue et Par Resultater af sine Undersøgelser over Begreberne Areal og Volum. Han paaviste saaledes, at ligestore plane Polygoner altid lod sig opstykke i de samme kongruente Dele, eller med andre Ord, at enhver Polygon altid kunde opstykket i Dele, der sammensat paa en anden Maade gav en Polygon af en hvilkensomhelst Form. Videre blev godtgjort, at Polygoner eller Polyedre, som lod sig opstykke i de samme Dele, altid havde Vinkelsummer, hvis Differens var et helt Antal to rette. Gjennem denne Sats paavistes endelig det mærkelige Fænomen, at ligestore Polyedre i Modsætning til plane Polygoner ingenlunde altid lod sig opstykke i de samme kongruente Dele. Da saaledes til Eks. Summen af Vinklerne i et regulært Tetraeder ikke er et helt Antal to rette, lader nævnte Legeme sig altsaa aldrig opstykke i Dele, hvoraf man ved ny Sammensætning kan danne en Kubus.

Den 11. Novbr. af Stipendiat Knut Dahl over Havforskning. Han indledede med en historisk Udvikling af Havforskningen og dens Resultater, beskrev dernæst Metoden i Forskningen, fremviste Instrumenter og Redskaber, omtalte deres Fordele og Mangler og gav tilsidst en Oversigt over de Maal, Havforskningen har naaet, og de Maal, der for Øieblikket arbeides mod.

Den 26de November af Konservator Thiis over „Ægyptens Natur i Ægyptens Kunst, et Bidrag til Naturfølelsens Historie“. Et udførligt Referat af Foredraget har været indtaget i Byens Aviser.

Til Lettelse af Samarbeidet mellem Direktionen og Samlingsbestyrerne, har man i Tilslutning til Bestemmelsen i Statuternes § 18 under 2den Marts fastsat følgende Forretningsorden for Sagernes Behandling:

1. Naar Direktionsmøde er berammet, besøger Sekretæren, snarest muligt, alle Samlingsbestyrere underrettet herom, samt om hvilke Sager af Interesse for dem ved Mødet skal behandles.
2. De Samlingsbestyrere, der maatte ønske ved Mødet at udtale sig angaaende enkelte af de foreliggende Sager, tilkjendegiver dette for Sekretæren, og vil derefter blive tilkaldte, forsaavidt intet derfor maatte findes til Hinder.
3. Efter hvert Direktionsmøde giver Sekretæren Samlingsbestyrerne en Meddelelse om de af de fattede Beslutninger, som for dem har Interesse.
4. Samlet Møde af Direktion og Samlingsbestyrere afholdes som Regel 1 Gang hvert Fjerdingaar. Disse Møder bekjendtgjøres for Samlingsbestyrerne i betimelig Tid med Angivelse af, hvilke Sager Direktionen agter at sætte under Diskussion. Samlingsbestyrerne vil derefter — ligeledes i betimelig Tid — have at meddele Sekretæren, hvilke andre Spørgsmaal de for sit Vedkommende ønsker bragt under Behandling.

I Generalforsamling den 19de Oktober valgtes til Præsens Oberst Sejersted, til Vicepræsens Adjunkt Lossius og til Medlem af Direktionen Overlærer Wleügel. Samtlige Valg var Gjenvalg. Ligeledes gjenvulgtes de fratrædende Revisorer Kaptein Alexander Hagen og Ingeniør Schmidt-Nielsen.

Selskabets Kapitalformue (uberegnet Byggefondet) ved Udgangen af 1898 udgjorde henimod 162,000 Kr. Derimod skyldte Selskabet til Kongsbergs Sølvværks Driftsfond 18,000 Kr. Med Hensyn til Aarets Indtægter og Udgifter henvises til omstaaende Extract af Regnskabet.

Throndhjem i Direktionen for det Kgl. norske Videnskabers Selskab Marts 1899.

J. Sejersted.

K. Lossius.

S. Wleügel.

B. Lysholm.

J. Jenssen.

J. Richter.

Extrakt
af det Kgl. norske Videnskabers Selskabs Kasseregnskab
for 1898.

Indtægt:

1. Beholdning fra 1897	Kr.	455.45
2. H. M. Kongens Bidrag for 1898	-	200.00
3. Statskassens Do. - Do.	-	10,000.00
4. Brændevinssamlagets Do. - Do.	-	5,000.00
5. Do. ekstraordinært til den zoologiske Samling	-	1,500.00
6. Sparebankens Bidrag for 1898	-	4,000.00
7. Do. ekstraordinært til den zoologiske Samling	-	400.00
8. T.hjems Fiskeriselskabs Bidrag til praktisk-videnskabelige Fiskeriundersøgelser	-	400.00
9. Beitstadsjordens Do. Do.	-	200.00
10. Kontingent af 242 Medlemmer	-	968.00
11. Renter af Selskabets Kapitalformue:		
a) $\frac{2}{3}$ af Hammers Legats Renteudbytte	Kr. 2,905.28	
b) $\frac{5}{6}$ - Paulsens Do. Do.	-	1,086.33
c) Aas & Hustrues Do. Do.	-	533.43
d) Benneches Do. Do.	-	790.86
e) af Kassebeh. i Sparebanken	-	68.13
		5,384.13
12. Udbytte af den Hjelmstj. Rosencroneske Stiftelse for 1897	-	2,000.87
13. Salg af Skrifter	-	20.00
14. Indkommet i Bøsserne	-	103.82
15. Private Bidrag til Indkjøb af en Flodhest med Unge	-	900.00
		Kr. 31,532.27

Udgift:

1. Lønninger	Kr.	10,410.00
2. Samlingerne:		
a) Bibliotheket	Kr. 3,797.76	
b) Oldsagsamlingen	-	669.43
c) Do. Bibliothek	-	126.40

Overf. Kr. 4,593.59 Kr. 10,410.00

	Overf. Kr. 4,593.59	Kr. 10,410.00
d) Myntsamlingen	-	129.75
e) Den zoologiske Samling	-	5,251.66
f) Den botaniske Samling	-	829.30
g) Mineralsamlingen	-	322.68
		<hr/>
		- 11,126.98
3. Stipendier	-	2,997.00
4. Udgivelse af Skrifter	-	2,291.89
5. Bygningen	-	301.42
6. Skatter og Grundafgift	-	683.71
7. Fællesudgifter:		
a) Rengjøring Kr.	83.45	
b) Lys og Brænde	-	434.54
c) Opsyn i Samlingerne	-	162.00
d) Tilfældige Udgifter	-	702.57
		<hr/>
		- 1,382.56
8. Renter af Gjæld til Kongsbergs Sølvværks Drifts-		
fond	-	810.00
9. Praktisk-videnskabelige Fiskeriundersøgelser	-	958.30
10. Beholdning:		
a) Restancer Kr.	40.00	
b) i Sparebanken	-	147.82
c) i Kasse	-	382.59
		<hr/>
		- 570.41
		<hr/>
		Kr. 31,532.27
		<hr/>

Oversigt

over Status for Selskabets Legater og Fonds pr. $\frac{31}{12}$ 98.

1. Hammers Legat.

Beholdning fra 1897	Kr. 97,829.86
Af Renterne i 1898 (Kr. 4,357.92)	
oplægges $\frac{1}{3}$ =	- 1,452.64
	<hr/>
	Kr. 99,282.50
	<hr/>
Overf. Kr.	99,282.50

	Overf. Kr.	99,282.50
2. Paulsens Legat.		
Beholdning fra 1897	Kr.	29,409.08
Af Renterne i 1898 (Kr. 1,303.60)		
oplægges $\frac{1}{6}$ =	-	217.27
		<u>29,626.35</u>
3. Aas og Hustrues Legat	-	12,000.00
4. Benneches Legat	-	20,000.00
5. Fondet af 1881.		
Beholdning fra 1897	Kr.	980.21
Renter i 1898	-	31.75
		<u>1,011.96</u>
		<u>Kr. 161,920.81</u>
6. Byggefondet.		
Beholdning fra 1897	Kr.	18,147.79
Renter i 1898	-	286.12
		<u>Kr. 18,433.91</u>
Udgifter ved Byggearbejder i 1898	-	14,184.85
Beholdning $\frac{31}{12}$ 98	Kr.	<u>4,249.06</u>

Oldsagssamlingen.

(Bestyrer: K. Rygh).

Samlingens tilvækst i det forløbne aar har været større end i noget tidligere. Den er i katalogen indført under 304 numere (katal. nr. 5219—5522). Derved maa bemærkes, at fundene fra endel byggetomter i byen udgjør en betydelig del af denne forøgelse, omtrent $\frac{2}{5}$ af det hele. Men ogsaa bortset derfra er tilvæksten noget større, end den gennemsnitlig har været i de senere aar. Det gjælder forøvrigt disse byfund, at nogenlunde ensartede gjenstande i endnu højere grad, end det almindeligt er tilfælde, er samlede under enkelte numere, saaledes hele kasser af levninger af pottemagerarbejde fra de senere aarhundreder fra samme tomt.

Tilvæksten af sager fra **stenalderen** udgjør 41 nr. Deriblandt er endel samlinger, som er indkomne fra tidligere bekjendte bopladse og verkstedspfadse. Fra Bøleseter i Flatanger er saaledes et par skiferspidser og en skiferkniv (ufuldstændige) og en samling flintrester, hvoriblandt 4 smaa skrabere. Fra nabogaarden Bølestrand en skiferspids tilligemed verkstedsrester af flint. Fra Løvvik (pladsen Grønvollan) i Bjørnør 5 skiferspidser (alle ufuldstændige), en pilespids af flint og endel flintskjerver. Denne plads, hvorfra der tidligere kun indkom skifersager, viser saaledes nu den samme blanding af flint- og skiferverksted, som er karakteristisk for pladsene i Flatanger. Fra den sydligere plads paa Laukvik i Aure er indkommet en samling af slibestene og bryner m. m. fra stenalderen, fundne under samme omstændigheder som tidligere

gjorte fund. Sagerne ligger her temmelig dybt, saa at de aldrig findes ved pløining, men kun ved grøftgravning.

Af gjenstande af flint er foruden de nævnte verkstedsrester indkommet en spydspids fra Ljøstren i Nesset i Romsdalen, en spydspids, der maaske snarere kunde opfattes som en dolk (jf. N. O. 64, S. Müller 165), fra Skipnes i Aure, en noget ufuldstændig dolk fra Lille-Sulen, Vikna sogn i Nærø, og endelig en spydspids fra Hægeraasen i Levanger landsogn. Den sidste er den største, som findes i samlingen, 27 cm. lang, og baade i denne henseende og ved det udmerkede arbeide et pragtstykke; den er ogsaa fuldstændig ubeskadiget. Hertil kommer, som før nævnt, en pilespids af flint fra Løvvik og 4 skrabere fra Bøleseter.

Af skiferspidser er indkommet 17, hvoraf endel er omtalte ovenfor i de samlede fund. Større og mere fuldstændigt bevarede eksemplarer er komne fra Selven ved Agdenes, fra Salbuvik og Løvstrand i Bjørnør, Fosmo og Morken i Aafjorden, Fjølvik i Leka og fra to ikke nærmere bekendte steder i Nordmøre; fra Haastad i Flatanger en spids og en kniv af skifer, begge ufuldstændige. Endelig skal nævnes en ualmindelig stor og smukt arbeidet hulmeisel af sten, fundet sammen med en eiendommelig formet slibesten paa Moen, en part under Vold i Rennebu. Videre en retmeisel af sten fra Trondhjem, hvorefter mere nedenfor.

Samlingen har iaar igjen modtaget nogle stenoldsager fra Nordamerika. Det er en økse af formen med eg ved begge ender og en bred fure om midten til befæstelse af skaftet samt 5 pilespidser af flint, obsidian og kvarts og en skraber af flint. De er opsamlede i Sweet Grass, Montana, og er en gave fra ingeniør Jacob Høyem.

Til **ældre jernalder** hører 7 indkomne enkeltfund. Deraf er 4 vævskyttelformede beltestene fra Villa i Vestnes, Munkerøstad ved Levanger, Kiran i Bjørnør og Valberg paa Frosta. De værdifuldeste er imidlertid to bøileformede spender af bronze af den korsarmede form, af hvilke man tidligere kun havde et eneste eksemplar fra det trondhjemske nordenfor Romsdalen. Den ene er funden paa Grøte i Opdal. Den er i alt væsentligt lig N. O. 253 med

faste og hule knopper; naalen har været af jern ligesom naalefestet, som dog synes at være tilføjet senere ved en reparation, medens charnieret som sædvanligt er af bronze. Den anden, som er funden paa Val i Bjugn og ligesom den foregaaende, uden at andre oldsager iagttoges paa stedet, hører nærmest til typen N. O. 247, men skiller sig i flere enkeltheder fra denne. Ogsaa denne har faste og hule knopper, men de har her polyedrisk form.

Af tilvæksten fra **yngre jernalder** fortjener enkelte fund særlig at fremhæves. Fra en kvindegrav i en haug paa Berg paa Bynesset er et par dobbelte, ovale spender af bronze af typen N. O. 652, en noget ufuldstændig trefliget spende af bronze, noget lig N. O. 671, en endnu mere ufuldstændig og ganske liden trefliget spende, 17 perler af glas af forskellige former og farver, en prismatisk, ottesidet perle af carneol og en ringformet af rav. Til fundet hørte ogsaa en liden perle af klart bergkrystal, som finderens ikke kunde bekvemme sig til at afhænde, da han mente, at det var en ædel sten af betydelig værdi. Trefligede spender forekommer ellers yderlig sjelden i det trondhjemske. Fra samme gaard Berg har samlingen tidligere et noget ældre fund af et par spender af formen N. O. 648.

Et fund af spender, desværre i meget medtaget tilstand, er ogsaa kommet fra Vinnan i Sjørdalen i Aafjorden. Det er brudstykker af en oval skaalformet spende af typen N. O. 649 og et par brudstkr. af en ligearmet spende, der har været meget lig N. O. 659. Fra Devold i Grytten er kommet en spende af formen N. O. 657. Fra Kjøsø i Nærø er indkommet en ringspende af bronze med knopper ved ringens ender af samme form som paa N. O. 675, en i det hele temmelig sjelden forekommende form, hvoraf intet eksemplar tidligere havdes her ved samlingen.

Blandt de øvrige til yngre jernalder hørende indkomne fund skal endnu kun nævnes et fra Rise i Opdal, navnlig fordi det maa regnes til, hvad man kan kalde høifjeldsfund. Det er gjort paa Risefjeldet, omtrent en mil i syd for Rise. Indholdet stemmer forøvrigt overens med flere andre opdalske funds. Det bestaar af en samling pilespidser, et par ildstaal, en celt, en sylespid, et knivblad og dele af et bidselembid m. m., alt af jern.

Tilvæksten af **middelalderske** sager skyldes for den væsentligste del gravninger i Trondhjem; dog er endel ogsaa udbytte af de i sidste sommer foretagne udgravninger paa Stenviksholm, ligesom der ogsaa er kommet enkelte stykker fra andre kanter, saaledes et sverd fra Holseng i Snaasen samt en kjedel af bronze, ligesom to kjedler af jernmalm ogsaa tør gaa saa langt op i tiden. Fundene fra Stenviksholm hører ligesom de tidligere fra samme sted indkomne til tiden nærmest før og efter reformationen. Foruden flere redskaber af jern er der i det sidste aar herfra indkommet en ufuldstændig relikviekrukke, endel flere rester af sko, hanker af kobberkjedler, en skaal af træ, skeer af træ og ben m. m.

Af de trondhjemske fund er de vigtigste de, som er gjorte paa Realskolens tomt ved Frue gade og Huitfeldts tomt i Kjøbmandsgaden. Enkelte af fundene i den første gaar tilbage til tider forud for den christelige middelalder. Dette gjælder særlig den førnævnte meisel af sten, der blev fundet dybt nede i grunden paa selve bundsanden. Der kan visselig ikke være tvivl om, at dette stykke blev fundet paa sit oprindelige leie, og det er ogsaa det eneste stenalderfund fra Trondhjemshalven, om hvilken dette kan siges. Ogsaa et par andre stykker, som ligeledes blev fundne paa stor dybde, gaar antagelig op til hedendommens tid, nemlig et bryne af kvartsit og en nøgel af jern af en sjelden form. Af gjenstande fra middelalderen kan nævnes en del af en gravsten af marmor fra romansk tid, et lidet vievandskar af bronze fra det 15de aarh., nogle kamme og en samling haarnaale af ben, flere saltkar af grøtsten og en liden baad af træ, der rimeligvis ogsaa har tjent til saltkar eller lignende, en bolleformet kjedel og brudstkr. af andre kar af grøtsten, en hel del haandtenshjul af ben og grøtsten og flere vævstene af grøtsten, stikkerter eller lyseholdere af jern, en isbrod af jern m. m. Til overgangstiden omkring reformationstiden hører en samling kaminkakler af majolika for det mest med grøn glasur. Stykker af samme art er ogsaa fundne paa Stenviksholm, paa den tekniske skoles tomt og paa andre steder i byen, ligesom der ogsaa er fundet en hel del i det gamle Oslo. Men intet af de andre mig bekjendte fund viser saa smukke former eller er saa vel bevarede som disse. Det er renaissancearbejde fra

begyndelsen af det 16de aarh. — Fremdeles hører til fundene her en stor mængde pottemagerarbeide af den forskjelligste art. Deriblandt er brudstykker af middelalderske kogekar med 3 fødder og cylindriske haandtag. Videre endel stykker af nederrhinsk krustøi, fornemmelig vistnok fra fabrikerne i Siegburg og Raeren, fra det 16de og delvis maaske fra det 17de aarh. Saadanne er indkomne fra de fleste tomter i byen, hvor der er blevet gravet i det sidste aar, tildels ogsaa i større mængde end fra denne. Hertil kommer en mængde rester af pottemagerarbeide fra nyere tid.

Fundene fra Huitfeldts tomt har i det hele et endnu mere middelaldersk præg, om der end fra en enkelt del af den ogsaa er fremkommet endel sager fra nyere tid. Blandt andet kan fremhæves en samling af 18 kamme af middelalderske former. En af dem hører til den sjeldnere form af store dobbeltkamme med haandtag, hvoraf samlingen tidligere havde 2 eksemplarer. En anden er af interesse ved, at den fandtes i et temmelig vel bevaret futorial af skind. Fremdeles fandtes ogsaa her endel haarnaale af ben. Videre et par islægge eller skøiter af ben, hvoraf der i det gamle Oslo er fundet en saa stor mængde, men som i vor bys grund kun forekommer sjelden. Haandtenshjul, vævstene og brikker af grøtsten, hvoraf ialfald enkelte vistnok har været spillebrikker. Hertil kommer saltkar af grøtsten, rester af forskjellige trækar, samt brudstykker af pottemagerarbeide, hvoraf ialfald endel er middelaldersk.

De øvrige tomter i byen, hvorfra der i afvigte aar er indkommet fund, er: 1. Halseths i Krambodgaden med enkelte stykker fra middelalderen, men hovedsagelig renaissancekrus og pottemagerarbeide fra nyere tid; 2. Finnes forrige gaard paa hjørnet af Nordre gade og Thomas Angells med en hel del brudstykker af nederrhinske krus (mindst 15—16 forskjellige kar), brudskr. af kar af grøtsten m. m.; 3. Lundgreens tomt i Kjøbmandsgaden med haandtenshjul og vævstene og enkelte andre middelalderske gjenstande samt en mængde nyere pottemagerarbeide; 4. O. Dahls tomt i Olaf Trygvessøns gade med brudstykker af en hel del nederrhinske krus og forøvrigt af middelaldersk og nyere lertøi. Fra en femte tomt Bohnes (Sjøbergs) i Nordre gade er fundene først af-

sluttede i indeværende aar, hvorfor de vil blive optagne i tilvæksten for 1899.*)

Fra tiden efter reformationen er ogsaa forøvrigt adskillige gjenstande erhvervede enkeltvis. Deriblandt kan nævnes endel vævede pudebetræk samt en klokke af bronze fra den senere renaissancetid fra Sparbuen. Jeg skal i denne forbindelse bemærke, at efter kunstindustrimuseets oprettelse er indkøbet af saadanne nyere ting blevet indskrænket, idet samlingen ikke køber ting, som egner sig for dette, uden forsaauidt det af sælgerne oplyses, at det er tilbudt museet. Der bliver imidlertid en hel del tilbage af mindre mønstergyldig art, men dog af historisk betydning, som det fremdeles maa paaligge samlingen at søge bevaret, idet denne i saa henseende maa søge at erstatte et nordenfjeldsk folkemuseum.

Idet den nye samlingssal i østfløien i høst blev taget i brug, blev samlingerne fra middelalderen og den nyere tid flyttet ind i den paa en mindre del nær, som endnu er anbragt i gangen. De afdelinger i den ældre sal, som ved denne udflytning blev ledige, er benyttede til at skaffe forøget plads for stenalderen, der nu har faaet næsten dobbelt saa stort rum som før, og for yngre jernalder. Navnlig for stenaldersamlingen, der er vokset saa jevnt og sterkt, var denne forøgelse af udstillingsrummet høist paakrævet.

Gaver til samlingen er i 1898 skjænket af følgende: Gaardbr. Per Vist i Verdalen, gaardbr. Per Kirkhus i Aalen, grosserer Sandborg i Aalesund gennem kaptein R. Riegler, Realskolens direktion, gaardbr. Halv. Berg i Strinden, lærer Torger Halten i Rissen, gaardbr. Iver Engen i Melhus, gaardbr. Lars Fløan sen. i Stjørdalen, konsul H. Huitfeldt, slagter Bohne, overretssagfører Joh. Bruun, firmaet Lundgreens enke, handelsmand Halseth i Trondhjem, handelsmand U. Sverdrup i Leka, gaardbr. Jørgen Gravseth, Lillesulen i Nærø, gaardbr. Erik J. Tingstaden i Fosnes, gaardbr. Edvin A. Varø i Nærø,

*) Om disse trondhjemske fund har jeg skrevet nogle artikler i „Adresseavisen“ nr. 308 o. fl. for 1898.

lensmand Flotten i Leka, gaardbr. Kristen J. Hognes i Kolvereid, gaardbr. Gunnerius I. Laugen i Nærø, kommandersergeant Ødegaard i Veø, ingeniør Jac. Høyem og oberst C. F. Bødtker. De ovenfor nævnte gaver fra Namdalen er indbragte gennem hr. stud. phil. Th. Petersen, der med stipendium af selskabet isommer bereiste de nordlige bygder af ytre Namdalen.

Myntsamlingen.

(Bestyrer: B. Hartmann).

Samlingen er dels ved køb og dels ved gaver forøget med 22 medaljer (hvoraf 8 i sølv, 6 i bronze og kobber, 6 i tin, messing m. m. og 2 galvanoplastiske aftryk), 160 mynter (hvoraf 44 i sølv, 113 i bronze og kobber, 3 i nikel og lign.), 8 pengesedler og 16 jetons, ialt 206 stykker, saa at den hele beholdning beløber sig til omtrent 13,640 no., deraf omtrent 1,140 medaljer. Tilvæksten skyldes ogsaa denne gang for en stor del gaver, der er indløbet fra 28 forskellige personer og foreninger. Saaledes har Kgl. vetenskabsakademien i Stockholm skjænket et exemplar i sølv af en ifjor præget mindemedalje over direktør E. Nonnen og Numismatic and Antiquarian Society i Canada en lignende i bronze over en derværende videnskabsmand, Baby. Konsul Kl. Jervell i Oporto har skjænket 2 portugisiske sølvmedaljer og 3 større sølvmynter, prægede i anledning af Vasco da Gamas 400 aars fest. Centralforeningen for udbredelse af idræt, landsskytterstyret og Trondhjems skøiteklub har givet sine respektive foreningers medaljer, Tromsø museum 2 brøncemedaljer fra den i byen i 1894 afholdte udstilling, oberst Sejersted en medalje i sølv fra den ifjor i Stockholm holdte mindefest for Berzelius og arkivar Koren et større antal diverse mynter, medaljer og jetons.

Den interessanteste af aarets erhvervelser er dog en gave fra inspektionen for Trondhjems domkirkes restauration, bestaaende af 14 sølvmynter, der er fundne i de senere aar under restaurations-

arbeidet og efter vedkommendes ønske bliver at opbevare som et særskilt samlet fund. Af disse er følgende middelalderske: 3 norske fra Erik II Magnussøns tid (1280—99), hvoraf 1 præget i Bergen, 1 i Tunsberg og 1 er af de saakaldte nigri coronati, 3 svenske brakteater (1 fra det 13de aarh., de 2 andre fra noget senere tid), 2 tyske saakaldte wittenpenninge fra Stralsund og Hamburg fra den senere middelalder. De fleste øvrige tilhører den tidligere del af den nyere tid.

Til haandbibliotheket er følgende verker anskaffet: Reimmanns Münzen- und Medaillen-Cabinet, Madais Vollständiges Thaler Cabinet og H. H debrands Sveriges Mynt under Medeltiden.

Til museumsinspektør Hauberg i Kjøbenhavn er paa anmodning meddelt oplysning om samlingens skandinaviske mynter fra den tidligere middelalder for at medtages i et verk om Skandinaviens tidlige myntforhold, der snart vil udkomme.

Den zoologiske Samling.

(Bestyrere: For Pattedyr- og Fuglesamlingen M. Foslie,
for de øvrige Samlinger V. Storm).

Pattedyrsamlingen er forøget med nogle faa Eksemplarer. Den væsentligste Tilvækst er en voksen Flodhest med Unge, begge skudte i vild Tilstand i det Indre af Zulu. Til Indkjøb af Skind og Kranier af disse Dyr blev der af Private ydet et Bidrag af til sammen 900 Kr. Fortegnelse over Bidragsyderne vedligger Regnskabet for 1898. Desuden bevilgede Trondhjems Brændevinssamlag og Sparebank i samme Øiemed henholdsvis Kr. 1500.00 og Kr. 400.00. Dyrene er nu opstillede i Samlingen, men den endelige Afpudsning vil først senere kunne udføres. En anden interessant Tilvækst er en nyfødt Unge af Elg, funden med et brukket Ben i Nærheden af Melhus 19de Juni 1898.

Fuglesamlingen er forøget med 45 Eksemplarer, hvoraf de fleste er anskaffet til Supplering af den ældre indenlandske Samling. Af udenlandske Fugle er erhvervet Argusfasan, *trogon resplendens* og *meleagris ocellata*.

Den entomologiske Afdeling er bleven betydeligt forøget derved, at Museet på billige Betingelser er kommet i Besiddelse af en stor Samling Lepidoptera („Sommerfugle“), bestående dels af europæiske og særskilte norske Arter, dels af extraeuropæiske tilligemed Præparationer af deres Udviklingsstadier. Denne Samling er kun delvis udstillet i dertil anskaffet Inventarium, da Pladsen og Lyset ikke tillader at udstille den i sin Helhed.

Ligeledes er gennem Naturaliehandelen anskaffet en Typesamling af tropiske Coleoptera.

Entomologiske Undersøgelser og Indsamlinger i Thronhjems Omegn er af Bestyreren fortsat, hovedsagelig i Mostadmarken og tilstødende Trakter af Selbo, og særlig over Insecta diptera; desuden over Arachnider og Myriopøder, hvorom er givet udførlig Meddelelse i nærværende Årsskrift.

Til Undersøgelser i Fjorden har der også i sidste Sommer været liden Anledning; foruden talrige Dubletexemplarer, såsom af *Brisinga coronata*, hvoraf toges omkr. $\frac{1}{2}$ Snes Stykker, *Pennantula distorta*, som især toges i Mængde i Gulosen, gjenfandtes flere Exemplarer af den sjeldne *Ophio scolex spinosa* (Storm), som endnu ikke sees at være fundet andetsteds end ved Rødberg, *Isidella hippurus*, *Acanthozone cuspidata* m. fl.

Af Fiske toges bl. a. med Trawl i Gulosen *Gadiculus argenteus*, først nylig fundet ved Norge og kun i Christianiafjorden. Af andre sjeldnere Fiske, som er erholdt, kan nævnes et stort Exemplar af *Orthogoriscus mola*, fanget ved Hitren i November, og i hvis Mave blandt andre Indvoldsdyr fandtes en antagelig 5 à 6 Meter lang *Tænia* (Bendelorm) af en endnu ubestemt Art.

Talrige Exemplarer af Fiske i mange Udviklingsstadier er gennem Stipendiat Dahls Undersøgelser i Fjorden erhvervet for Samlingen, hvorom han antagelig giver specificeret Meddelelse.

Nogle Exemplarer af monterede Udviklingsstadier af Fiske og Reptilier er anskaffet gennem Naturaliehandelen.

Den botaniske samling.

(Bestyrer: M. Foslie).

Samlingens tilvækst omfatter væsentligst kalkalger, som dels er indsamlede af samlingsbestyreren i Trondhjemsfjorden og ved Kristiansund, dels indkomne gennem udenlandske forbindelser. Saaledes har samlingen modtaget fra prof. A. H. Mackay, Halifax N. S. et antal kanadiske kalkalger, fra Arthur C. Waghorne endel kalkalger fra Newfoundland, fra J. Gabriel, Melbourne, endel syd-australske, fra konsul H. Gundersen, Melbourne, endel paa hans ekspedition til Kerguelen land indsamlede kalkalger, fra prof. Sauvagean en smuk samling fra nordkysten af Spanien, samt fra prof. N. Andrussow, Dorpat, kalkalger fra Det sorte hav og Marmorahavet.

Mineralsamlingen.

(Bestyrer: C. Schulz).

I forløbne År er til Supplering af den ordnede Læresamling og den almindelige Mineralsamling forskellige Indkjøb gjort hos Mineralien-Niederlage, Freiberg, og hos Dr. F. Krantz, Bonn.

Nogle Mineraler fra nyere norske Forekomster er indkjøbt hos Kristiania Bergbureau, Kand. min. A. Guldberg.

For at skaffe Samlingen Typer af Dyrelivet i de forskellige Jordperioder er indkjøbt:

Ichtyosaurus quadriscissus, originalt Eksemplar i Lerskifer fra Lias, Holzmaden.

Archæopteryx Siemensii, Afstøbning efter Original i Kgl. Museum für Naturkunde i Berlin.

Plesiosaurus dolichodeirus, Afstøbning efter Original i British Museum.

Dinotherium giganteum, Kranium efter Original i Museet i Darmstadt.

En Plade af rød Sandsten, Thüringen, Originaleksemplar med Fodspor efter *Ichnium sphærodactylum*.

Gibsafstøbninger af Neanderthalkraniet og af Æg af *Æpyornis maximus*.

Såsnart et udvidet Lokale for Samlingerne tillader det, vil disse Typer og det, Mineralsamlingen før har af Originaleksemplarer og Afstøbninger af Fossiler, bli systematisk ordnet til Belysning af Dyrelivet i de forskellige Jordperioder.

Mangel på Plads gjør, at den Bergartssamling, som i forrige Årsberetning meddeltes at ville bli istandbragt, heller ikke har kunnet realiseres.

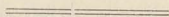
Fra nordenfjeldske Distrikter er jevnlig bleven indleveret Mineraler og Bergarter til Bestemmelse — uden Godtgjørelse fra vedkommende Indsendere. Kun i et enkelt Tilfælde har man derigjennem kommet på Spor efter noget af mineralogisk eller geologisk Interesse. Den Lokalitet, hvortil her antydes, vil bli undersøgt af Mineralsamlingens Bestyrer.

Af Gaver, i Årets Løb indkomne til Samlingen, skal anføres:

Fossil Mammuth-tand fra Bonanza Creek, Klondyke, Alaska.

Denne Gave har nu en speciel Interesse, da der paa samme Lokalitet nylig skal være fundet et helt, velbevaret Mammuthdyr.

Gaven er fra Hr. Konrad Dahl, Klondyke, som også har ydet Samlingen Prøver af Guld i Plade og af Guldstøv fra Klondyke.

Fiskeriundersøgelserne.

(Stipendiat Knut Dahl).

Umiddelbart efter ansættelsen modtog jeg gennem videnskabs-selskabets direktion i opdrag at undersøge rødspættens livs- og forplantningsforholde i Trondhjemsfjorden, særlig med tanke paa chancerne for en paatænkt udklækning. Midlerne til disse under-søgelser er dels bevilgede af Tronhjems fiskeriselskab, dels af videnskabselskabet, dels af Beitstadfjordens fiskeriforening.

Gjennem hr. fiskeriinspektør Landmark er der ligeledes over-draget mig til udførelse undersøgelser over lakseyngelens van-dringer.

I det forløbne aar har da disse to undersøgelser væsentlig beskæftiget mig.

Den første maa siges at have naaet sin afslutning, idet jeg tror at have vundet forstaaelse af det opstillede spørgsmaal og allerede offentlig har tilkjendegivet min opfatning desangaaende.

Den anden (lakseyngelens vandringer) kan ifølge forudsætnin-gerne for selve undersøgelsen endnu kun siges at være i sin be-begyndelse, og en udtalelse om dens mulige resultater er paa sagens nuværende stadium umulig at give. Nærmere redegjørelse over dens gang vil blive tilstillet departementet for det indre gjen-nem hr. fiskeriinspektøren.

Forøvrigt henviser jeg angaaende undersøgelserne og deres resultater til en beretning, der i form af en videnskabelig afhand-ling vil blive trykt i selskabets skrifter.

Angaaende det indsamlede materiale, der tilfalder selskabets samlinger, saasnaar det er ordnet og ordentlig opstillet, kan bemerkes, at det er rigt og væsentlig indeholder udviklingsstadier af de for-skjellige fiske, hvoriblandt endel arter nye for fjordens fauna.

Bibliotheket.

(Bibliothekar: Kristian Koren).

I Aaret 1898 er Bibliotheket blevet forøget med 1485 Bind og 36 Karter, fordelte som nedenstaaende Tabel udviser. I dens sidste Rubrik er samtidig Udlaanet specificeret.

	Tilvæxt.			Udlaan.
	Ved Kjøb.	Ved Gave eller Bytte.	Tilsam- men.	
	Bind.	Bind.	Bind.	Bind.
Skrifter af blandet Indhold	32	98	130	203
Skrifter af historisk Indhold	240	194	434	692
Skrifter af naturvidensk. Indhold	162	376	538	377
Skrifter i andre Fag	96	287	383	505
Sum	530	955	1485	1777
Karter		36	36	

I 1896 udgjorde Tilvæksten 1038 Bind, i 1897 1779 Bind; det sidste høje Tal skyldes Sparebankens Bidrag til Indkjøb ved en Bogauktion i Kristiania. I 1898 har Tilvæksten, som det vil sees, været 1485 Bind, hvilket repræsenterer en Stigning af næsten 50 pCt. fra 1896. Tilvæksten er dog betydelig større, idet flere af de nedennævnte Gaver ikke er blevne katalogiserede, ligesom der heller ikke har været Anledning til at paabegynde Katalogisering af Kon-

servator Foslies Bogsamling, som Selskabet har afkjøbt ham. Det hele Bibliothekararbejde maa saaledes siges at ligge betydeligt tilbage.

Af Gaverne bør særlig nævnes: *Report on the scientific Results of the exploring Voyage of H. M. S. Challenger 1873—76*, i 50 med Planscher rigt udstyrede Kwartbind. Den engelske Regering har oversendt Selskabet dette Værk som Gave paa Andragende fra de forenede Rigers Legation i London, og Selskabet har derfor at være saavel Ministeren Grev Lewenhaupt som den daværende Sekretær, nu Minister i Madrid, Gude særdeles taknemmelige for den overordentlig værdifulde Tilvæxt, Bibliotheket derved har erholdt.

Det Store Kgl. Bibliothek i Kjøbenhavn har foræret Bind 7 og 8 af *Scriptores rerum Danicarum*, som manglede i Bibliothekets Exemplar.

Fra Johannes Nannestad, en Trønder, der er udvandret til New-Zealand, har man modtaget et kostbart og særdeles smukt udstyret Værk: W. L. Buller. *A History of the Birds of New-Zealand*, 2 Udg., London 1888, i 2 store Kwartbind.

Korpslæge Jac. Poulsen, som døde 17de Juni 1898, havde i sit Testamente skjænket Selskabet sine Bøger, blandt hvilke, foruden endel ældre medicinsk Literatur, fandtes adskillige værdifulde Værker og et Par meget sjældne nordenfjeldske Tryk, som Bibliotheket ikke tidligere eiede.

Sanitetskaptein Chr. Brodtkorb har ligeledes foræret en stor Del Bøger, Rester af et Bibliothek, der tilhørte hans Bedstefar, Sogneprest til Hitteren Tobias Brodtkorb († 1848).

Kommandørkaptein i Marinens Sanitet J. Lie, der i 1889 forærede Selskabet omtrent 1000 Bind medicinsk Literatur, har yderligere oversendt omtrent 100 Bind af lignende Indhold.

At katalogisere de 3 sidste Gaver har, som allerede nævnt, ikke været muligt, og de er derfor ikke medregnede i de ovenfor opførte Tal over Tilvæksten.

Af Haandskrifter har man faaet overdraget de Kathedralskolens Discipelsamfund „*Societas Nidrosiensis*“ tilhørende Arkivsager, der har adskillig Interesse ved at indeholde Ungdomsarbejder af flere fremtrædende Mænd i vort Land.

I Skomagerlaugets Lade, som henstod i Selskabets Arkiv, fandtes endel Arkivsager, som er indlemmede i Bibliotheket, uden at der dog endnu har været Anledning til at katalogisere hverken dem eller de foran nævnte Sager vedk. Societas Nidrosiensis.

Fra den herværende Komite for Deltagelse i Stockholmsudstillingen 1897 har man modtaget dens Protokoller og Korrespondance.

Fra Universitetsbibliotheket i Kristiania og fra Vetenskaps-Akademiens Bibliothek i Stockholm har været hidlaant 32 Bind Bøger; til førstnævnte, til Rigsarkivet og til Tromsø Museum har herfra været udlaant 8 Haandskrifter, foruden 7 til det herværende Stiftsarkiv.

Udlaanet er i rask Stigning, idet der i Aarets Løb er udlaant 1777 Bind, hvilket er en Stigning af 50 pCt. i 2 Aar, idet der i 1896 var udlaant 1187 Bind, i 1897 1487 Bind. Ved Udgangen af 1898 var Antallet af de paa en Gang udlaante Bind 1200. Og-saa Læseværelset har været jevnt benyttet. Over Bøger, fremtagne til Brug der, har ingen Statistik været ført. At det saaledes stærkt øgede Udlaan har sin Del af Skylden for, at det øvrige Bibliotheksarbejde ligger saavidt langt tilbage, turde det være tilstrækkeligt at antyde. De blotte Tal er forresten ikke nogen korrekt Maalestok for det med Udlaanet forbundne Arbejde, da der ikke er ført nogen egen Statistik over de mange Bøger, som efterspørges uden at komme til Udlaan, enten fordi de ikke haves eller de allerede er udlaante, eller fordi Vedkommende, efter at have seet paa de fremtagne Bøger, ikke ønsker at laane dem hjem.

Den i de foregaaende Aarsberetninger omtalte Omordning og Omflytning af Bibliotheket er blevet fortsat, idet der til Assistance herved blev stillet til Disposition 100 Kr. Afdelingerne Nordens, Danmarks, Sveriges og Norges Historie er omstillede, og Reolerne samtidig forandrede, hvorved adskillig Plads er indvunden. Ligesaa den fra gammel Tid meget store Afdeling Theologi. I Afdeling O (Lærde Selskabers Skrifter) er fortsat med Gjennemgaaelse af de enkelte Sviter, endel nye Katalogsedler er udskrevne, og de forefundne Defekter søgt udfyldte; men denne Afdeling vil fremdeles kræve megen Tid og Arbejde, inden den kommer i tilfredsstillende Stand. Som i forrige Beretning omtalt, er den allerstørste Del af

Bøgerne i denne Afdeling uindbundne, og det har ikke iaar været muligt at afse noget større Beløb til Indbindingsarbejde inden den.

Revisionen af Bibliotheket er blevet fortsat med Gjennemgaaelse af den alfabetiske Seddelkatalog, i hvilken man er avanceret til Bogstav M.

Bibliothekets Bytteforbindelser er i Aarets Løb forøgede med følgende 11:

Kjøbenhavn.	Det Kgl. Danske Geografiske Selskab.
—	Den botaniske Forening.
Mexico.	Instituto Geológico de Mexico.
Dresden.	Königl. Sächsischer Alterthums-Verein.
Berlin.	Museum für Naturkunde.
Krakow.	Gesellschaft der Wissenschaften.
Osnabrück.	Naturwissenschaftlicher Verein.
Prag.	Königl. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften.
Regensburg.	Naturwissenschaftlicher Verein.
Stockholm.	Bergielund Trädgård.
Bergens offentlige Bibliothek.	

Gaver til Bibliotheket

er modtagne fra følgende:

- Amtmanden i Nordre Trondhjems Amt.
- Amtmanden i Søndre Trondhjems Amt.
- Statistiske Centralbureau, Stockholm.
- U. S. Commission of Fish and Fisheries, Washington.
- Departementet for det Indre, Kra.
- Dirección general de Correos y Telegrafos, Buenos-Aires.
- Finantsdepartementet, Kra.
- Bergens historiske Forening.
- Formandskabet, T.hjem.
- Generalfelttøimesteren, Kra.
- Gewerbelehrlingsschule, Bistritz.
- Handelsbanken, T.hjem.
- Kildeskriptionskommissionen, Kra.
- Kirkedepartementet, Kra.

Komiteen for den historiske Udstilling 1898, Bergen.
Komiteen for den historiske Udstilling 1897, T.hjem.
Landbrugsdirektøren, Kra.
The Lords of the Treasury, London.
Norsk Lægeforening, Kra.
Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, Kbhavn.
Ministerio di Agricoltura, Rom.
Redaktionen af Adresseavisen, T.hjem.
— af Dagsposten, T.hjem.
— af Folketidende, T.hjem.
Rigsarkivet, Kra.
Medicinske Selskab, Kra.
Statssekretariatet, Kra.
Udenrigsdepartementet, Stockholm.
Universitetets zoologiske Museum, Kbhavn.
Desuden fra forskellige Foreninger, Skoler og Institutioner i T.hjem
og andensteds i Trøndelagen.

Aktietrykkeriet i T.hjem.
Arbo, C. O. E., Sanitetsmajor, Fr.hald.
Belsheim, J., Pastor, Kra.
Bendixen, B. E., Skolebestyrer, Bergen.
Blytt, A., Professor, Kra.
Brodtkorb, Chr., Sanitetskaptein, T.hjem.
Brun, A., Boghandler, T.hjem.
Bruun, Chr., Overbibliothekar, Kbhavn.
Bruun, H. J., Bundtmager, T.hjem.
Bugge, M., Adjunkt, T.hjem.
Bødtker, J. Elster, Rektor, Kr.sund.
Bøgh, W. B., Boghandler, T.hjem.
Dahl, Knut, Stipendiat, T.hjem.
Dahl, Ove, Konservator, Kra.
Eggen, Johanna, T.hjem.
Erichsen, E. A., Rektor, Stavanger,
Foslie, M., Konservator, T.hjem.
Gaarder, Jensine, Fru, T.hjem.

- Haakonsen, B. C., Redaktør, T.hjem.
Håkonson-Hansen, M. K., Observator, T.hjem.
Hagen, I., Dr., T.hjem.
Halvorsen, J. B., Bibliothekar, Kra.
Heggtveit, H. G., Klokker, Kra.
Huitfeldt, Herm. C., Konsul, T.hjem.
Huitfeldt-Kaas, H. J., Rigsarkivar, Kra.
Hülсен, C., St. Petersburg.
Koren, Kr., Arkivar, T.hjem.
Lie, J., Kommandørkaptein, Horten.
Lie & Sundt, Bogtrykkere, T.hjem.
Lysholm, Bj., Dr., T.hjem.
Løken, H., Redaktør, T.hjem.
Løseth, Eline, Fru, T.hjem.
Moe, H., Boghandler, T.hjem.
Nannestad, J., Palmerston North, New-Zealand.
Nicolaisen, O., Seminarlærer, Tromsø.
Nielsen, Yngvar, Professor, Kra.
Nøvik, P., Statsgartner, Kra.
Pettersen, Hj., Bibliothekar, Kra.
Poulsen, Jac., Korpslæge, hans Bo, T.hjem.
Raura, B., Dr., Barcelona.
Refsaas, J., Furer, T.hjem.
Richter, J., Overlærer, T.hjem.
Ronander, V., Kapelmester, T.hjem.
Rygh, K., Overlærer, T.hjem.
Rygh, O., Professor, Kra.
Schulz, Carl, Overlærer, T.hjem.
Sejersted, J., Oberst, T.hjem.
Sivertsen, O., Kaptein, T.hjem.
Skaar, N. J., Biskop, T.hjem.
Spørck, A., Kaptein, T.hjem.
Stabell, Fru Kaptein, Munkvold.
Storm, G., Professor, Kra.
Storm, V., Konservator, T.hjem.
Strand, Embr., Kra.

Thor, Sig., Konservator, Kra.
 Tsimbouraky, Alexis J., Athen.
 Udby, S., Kand., T.hjem.
 Widmark, J., Professor, Stockholm.
 Wielselgren, Harald, Bibliothekar, Stockholm.
 Vold, J. Mourly, Professor, Kra.

Fortegnelse over Bøger, indkomne i 1898
 ved Bytte.

Åbo.	Åbo Stads historiska Museum. Bidrag til Åbo Stads Historia, Ser. 1, 9; Ser. 2, 5.
Adelaide.	Royal Society of South Australia. Transactions, 21, 2. 22, 1.
Amsterdam.	Koninkl. Akademie van Wetenschappen. Jaarboek 1897. Prijvers 1898. Verhandelingen, Afd. Natuurkunde, Sect. 1, D. 6, 1—5; Sect. 2, D. 6, 1—2; Afd. Letterkunde, N. R., D. 2, 1—2. Verslagen van de Vergaderingen der wis- en natuurkundige Afdeeling, D. 6. Verslagen en Mededeelingen, Afd. Letterkunde, R. 4, D. 1—2.
—	Nederlandsche Dierkundige Vereeniging. Tijdschrift, Ser. 2, 5, 1—4. Catalogus der Bibliothek. 4. Uitg. (1897).
Baltimore.	Johns Hopkins University. Circulars, 133—138.
Bergen.	Offentlige Bibliothek. Tillægskatalog No. 1—6 (1875—97). Katalog over Mariekirkens Afdeling (1891).
—	Vestlandske Kunstindustrimuseum. Beretning 1897. Katalog over Plakatsamlingen (1898).
—	Museum. Aarbog 1897. Katalog over Bibliotheket. II. Den hist.-antikkv. Afd. (1883). Love (1892). G. O. Sars. An Account of the Crustacea of Norway, 2. Isopoda, 9—12. Urda, Bd. 3, H. 1—2.

- Bergen. Selskabet for de norske Fiskeriers Fremme*
Aarsberetning 1897. Fiskeritidende, Aarg. 17 (1898).
- Berlin. Gesellschaft für Erdkunde. Verhandlungen,
20 (1893), 8—9. 25 (1898). Zeitschrift 32 (1897),
33 (1898), 1—4.
- Centralbureau der internationalen Erdmes-
sung, Potsdam. Albrecht. Bericht über den Stand
der Erforschung der Breitevariationen in Decbr.
1897. Berlin 1898.
- Kgl. Preuss. Geodät. Institut, Potsdam. Die
Polhöhe v. Potsdam, H. 1. Berlin 1898. Bestim-
mungen v. Azimuten im Harzgebiete 1887—91.
ib. 1898. Helmert. Beiträge z. Theorie des Rever-
sionspendels. Potsdam 1898. Krüger. Beitr. z.
Berechn. v. Lotabweichungssystemen. ib. 1898.
- Kgl. Preuss. Meteorolog. Institut. Bericht
1897. Ergebnisse der Beobacht. an den Stationen.
II. und III. Ordnung. 1897, 2. Ergebnisse der Ge-
witter Beobacht. 1895—96.
- Kgl. Museum für Naturkunde. Mittheilungen
a. d. zool. Sammlung, 1, 1. Möbius. Über den
Umfang und die Einrichtung des zool. Museums.
- Bonn. Niederrheinische Gesellschaft für Natur-
und Heilkunde. Sitzungsberichte 1897, 2.
- Naturhistorischer Verein der preuss.
Rheinlande, Westphalens etc. Verhandlungen,
54, 2.
- Boston. Massachusetts Institute of Technology.
Technology Quarterly and Proceedings of the So-
ciety of Arts, 10 (1897), 4. 11 (1898), 1—2.
- Society of Natural History. Memoirs, 4; 5, 3.
Proceedings, 27, pag. 75—200; 28, 6—12.
- Brisbane. Queensland Museum. Annals, 4.
- Bruxelles. Académie des Sciences etc. de Belgique.
Annuaire 1896, 1897. Bulletin, Ser. 3, 30—33.
Notes biologiques etc. 1896. Réglements 1896.

- Bruxelles. Observatoire Royal. Annales astronomiques, 7. Annales météorologiques, 3—4. Annuaire 1889—1897.
- Budapest. Kgl. Ungar. geologische Anstalt. Jahresbericht, 1895, 1896. Földtani Közlöny (Geologische Mittheilungen), 13 (1883), 1—3. 27 (1897), 8—12. 28 (1898), 1—6. Mittheilungen aus dem Jahrbuche, 4, 4. 11, 6—8. General-Reg. der Bde. 1—10.
- Buenos-Aires. Museo Nacional. Comunicaciones, 1, 1.
- Buffalo. Society of Natural History. Bulletin 5, 5. 6, 1.
- Cambridge (Mass.). Harvard University. Peabody Museum of American Archaeology and Ethnology. Memoirs, 1, 3—5. Museum of Comparative Zoology. Report, 1897—98.
- Cape of Good Hope. Royal Observatory. Report 1897.
- Cherbourg. Société des Sciences naturelles. Mémoires 30 (1896—97).
- Chicago. Newberry Library. Report 1896, 1897.
- Córdoba (Argentina). Academia Nacional de Ciencias. Boletín, 15, 4.
- Davenport (Iowa). Academy of Natural Sciences. Proceedings, 2 (1876—78).
- Dresden. Kgl. Sächsischer Alterthums-Verein. Neues Archiv für Sächs. Gesch. u. Alterthums-kunde, 19. Jahresbericht 1897—98. Die Sammlung des Vereins in ihren Hauptwerken, Lief. 1.
- Dublin. Royal Irish Academy. List of Members 1898. Proceedings, Ser. 3, 4, 5; 5, 1. Transactions, 31, 1—6.
- Royal Irish Society. Proceedings, N. S., 8, 5. Transactions, Ser. 2, 5, 13; 6, 2—13.
- Edinburgh. Geological Society. Transactions, 7, 3. Laws (1897). Roll (1897).
- Royal Society. Proceedings, 21. Transactions, 38, 3—4; 39, 1.
- Frankfurt am Main. Senckenbergische naturforschende

- Gesellschaft. Bericht 1897—98. Katalog der Reptilien-Sammlung, 2.
- Göttingen. Kgl. Gesellschaft der Wissenschaften. Geschäftliche Mittheilungen 1897, 2. 1898, 1. Nachrichten, mathem.-physik. Kl., 1897, 3; 1898, 1—3.
- Greenwich. Royal Observatory. Introduction to the astronomical Observations 1895. Results of the astronomical Observations 1895. Results of the magnetical and meteorological Observations 1895. Annals of the Cape Observatory, 3—4.
- Greifswald. Geographische Gesellschaft. Jahresbericht 6, 2 (1896—98).
- Naturwissenschaftl. Verein für Neu-Pommern und Rügen. Mittheilungen, 29 (1897).
- Göteborg. Stadsbibliothek. Göteborgs Högskolas Årsskrift, 4 (1898).
- Göteborgs K. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhälle. Handlingar, 4 f., 1.
- Halifax. Nova Scotian Institute of Science. Proceedings and Transactions, 9, 3.
- Halle. Kais. Leop.-Carol. Akademie d. Naturforscher. Nova acta, 65, 3; 69, 1. Leopoldina 32, 33.
- Verein für Erdkunde. Mittheilungen, 1898.
- Harlem. Fondation de P. Teyler van der Hulst (Musée Teyler). Archives, sér. 2, vol. 5, 4; 6, 1.
- Société Hollandaise des Sciences. Archives Néerland. des Sciences, Sér. 2, 1, 4—5; 2, 1.
- Heidelberg. Historisch-philosophischer Verein. Neue Heidelberger Jahrbücher, 1897, 2; 1898, 1.
- Helsingfors. Société Finno-Ougrienne. Journal, 2—4, 11. Mémoires, 3—4. Inscriptions de l'Orkhon (1892).
- Finlands geologiska Undersökning. Bulletin 7. Kartblad, 32. 33. Beskrifning til Kar 32. 33.

- Helsingfors. Finska Vetenskaps-Societeten. Acta 22, 23. Öfversigt af Förhandlingar, 39. Observations météor. faites à Helsingfors, 15, 1. Observations météor., Résumé 1881—90.
- Indianapolis. Indiana Academy of Science. Proceedings, 1896.
- Kassel. Verein für Naturkunde. Abhandl. u. Bericht, 38. 43.
- Kiel. Kommission zur wissenschaftlichen Untersuchung der deutschen Meere in Kiel und die biologische Anstalt auf Helgoland. Wissenschaftliche Meeresuntersuchungen, n. F. 3, Abth. Kiel.
- Universität. Museum vaterländ. Alterthümer. R. v. Lillienoron u. Ludw. Wimmer, Der Runenstein im Schleswiger Dom. Kiel 1898.
- Anthropologischer Verein. Mittheilungen, 11.
- Kiew. Sociéte des Naturalistes. Mémoires 14, 2. 15, 1—2.
- Kjøbenhavn. Det Store Kongl. Bibliothek. Aarsberetninger og Meddelelser, 4, 7.
- Botanisk Forening. Botanisk Tidsskrift, 21; 22, 1.
- Genealogisk Institut. K. N. Knudsens Ungdomserindringer. Kbh. 1898.
- Rigsarkivet. Kancelliets Brevbøger 1571—75. Meddelelser 1895—97.
- Det Kgl. Danske geogr. Selskab. Geogr. Tidsskrift, 14 (1897—98).
- Kgl. Danske Videnskabernes Selskab. Oversigt over Forhandlingar, 1897, 4—6. 1898, 1—5. Skrifter, 5 R., naturv. og math. Afd., 4, 3. 6 R., naturv. og math. Afd., 8, 5—6; hist. og filos. Afd., 4, 4—5. Petri Philomeni de Dacia in Algorismum vulgarem Johannis de Sacrobosco commentarius, ed. Max. Curtze. Haun. 1897.

- Königsberg. Physikal.-oekonom. Gesellschaft. Schriften, 38.
- Krakow. Academie des Sciences. Bulletin internat., 1898.
- Kristiania. Det statistiske Centralbureau. Statistisk Aarvog, 18 (1898). Meddelelser, 16 (1898). Norges officielle Statistik, 3 R., 46—48.
- Det norske meteorologiske Institut. Norsk meteor. Aarvog 1870, 1871, 1873. Aarsberetning 1867, 1871—82, 1883, 1. 18⁸³/₈₄—18⁹²/₉₃, 18⁹⁵/₉₆, 18⁹⁶/₉₇. Meteor. Beobacht. an der Köngl. Universitäts-Sternwarte zu Kra. (1837—63), Lf. 5. Meteor. Iagttagelser paa Kra. Observatorium 1864. Bulletin météor. du Nord 1896, 1897. Jahrbuch 1880, 1897. H. Mohn. Klimatabeller for Norge, IV. Oversigt over Veirforholdene 1874—82. Oversigt over Luftens Temperatur og Nedbøren 1887—89.
- Norges geografiske Opmaaling. Topografisk Kart over Norge, Bl. 27 C, Sandkildfossen. J 17, Røsvand. L 15, Nasa. S 3, Loppen. T 2, Galten. Y 4, Polmak. Specialkart over Trondhjemsfjorden, Bl. 1—2. Specialkart over den norske Kyst: Vefsen- og Leirfjorden; Strømøerne til Tjøtta.
- Det Kgl. Selskab for Norges Vel. Tidsskrift f. d. norske Landbrug, 5 (1898).
- Det norske geografiske Selskab. Aarvog 8 (1896—97), 9 (1897—98).
- Kongl. Fredriks Universitet. Aarsberetning 1895—96, 1896—97. Forelæsninger 1897, 1—2. 1898, 1—2. Rerum Normannicarum fontes Arabici, ed. Seippel, 1. J. Barth. Norrønaskaller. 12 Separat-aftryk af Festskriftet til H. M. Kong Oscar II (1897). Universitetsbibliothekets Aarvog 1894, 1895. Norsk Bogfortegnelse 1894. Fauna Norvegiæ, 1.
- Videnskabselskabet. Forhandling, 1897.

- Skrifter, 1897, 1—2. 9 Separater af Selskabets
Skrifter 1897 og 1898.
- Landshut. Botanischer Verein. Bericht 1 (1864—66),
12 (1890—91), 15 (1896—97).
- Lawrence (Kansas). University of Kansas. The Kansas Uni-
versity Quarterly, 5, 1. Ser. A, 6, 7; Ser. B, 6, 7, 1—3.
- Leipzig. Verein für Erdkunde. Mittheilungen, 1897.
- London. Royal Society. Proceedings, 382—405. Year-
Book, 1 (1896—97), 2 (1897—98).
- St. Louis. Missouri Botanical Garden. (Report) 1890.
Report, 8.
- Lüneburg. Naturwissenschaftl. Verein. Jahreshfte 14
(1896—98).
- Lund. Universitetet. Acta, 33, 1—2.
- Madison, Wisc. Wisconsin Academy of Sciences, Arts and
Letters. Transactions, 11.
- Manchester. Manchester Museum, Owens College. Re-
port 1897—98. Museum Handbooks, (8): Nomen-
clature of the Seams of the Lancashire Lower
Coal Measures.
- Literary and Philosophical Society. Me-
moirs and Proceedings, 42.
- Meriden, Conn. Scientific Association. Proceedings and Trans-
actions, 8 (1897—98).
- Metz. Verein für Erdkunde. Jahresbericht, 20.
- Mexico. Instituto Geológico. Boletín, 1—10.
- Montreal. Numismatic and Antiquarian Society. The
Canadian Antiquarian and Numismatic Journal,
ser. 3, 1, 2—3.
- Moskwa. Société imperiale des Naturalistes. Bul-
letin, 1897, 2—4. 1898, 1.
- Nancy. Académie de Stanislas. Mémoires, 1896.
- New York. Academy of Sciences. Annals, 9, Index.
Transactions, 16.
- American Museum of Natural History.
Bulletin, 9 (1897). Report, 1897.

- Ottawa. Royal Society of Canada. Proceedings and Transactions, ser. 2, 3.
- Geological Survey of Canada. Annual Report, n. ser., 8—9 (1895—96) & Cartes.
- Paris. Museum d'Histoire naturelle. Bulletin, 1897, 2—8.
- St. Petersburg. L'Académie impériale des Sciences. Bulletin, sér. 5, 7, 3—5. 8, 1—4. Mémoires, sér. 8, Classe hist.-philos., vol. 1, 7. 2, 1—2. 3, 1. Classe math.-phys., vol. 5, 6—13. 6, 1—8, 10.
- Laboratoire biologique. Bulletin, 2, 3—4. 3, 1.
- Philadelphia. Academy of Natural Sciences. Proceedings, 1897, 2—3. 1898, 1.
- Wagner Free Institute. Transactions, 5 (1898).
- American Philosophical Society. Proceedings, 156—157.
- Plymouth. Marine Biological Association. Journal, 5, 2—3.
- Prag. Böhm. Kaiser Franz Joseph Akademie der Wissensch., Litt. u. Kunst. Rozpravy (Afhandl.), Trida (Kl.) I, 6; Trida III, 6. Bulletin internat. (Kl. 2), 4, 1—2. Historicky Archiv, 11—12. Spisy Jana Amosa Komenskeho (Joh. Amos Komenius' Værker), 1—3.
- Kgl. Böhm. Gesellschaft der Wissenschaften. Jahresbericht 1897. Sitzungsberichte, math.-naturv. Kl. 1897, 1—2.
- Regensburg. Naturwissenschaftlicher (früher zool.-mineralog.) Verein. Abhandlungen, 10—11. Berichte, 5—6.
- Rom. Reale Accademia dei Lincei. Atti, Anno 295 (1898). Ser. 5, Rendiconti. Classe di scienze, fisiche, mathem. e naturali, vol. 7, sem. 1—2. Rendiconto dell'adunanza solenne del 12 giugno 1898.
- Salem (Mass). Essex Institute. Bulletin, 26, 4—12. 27, 28, 1—6. 29, 1—6.

- Stavanger. Museum. Aarsberetning, 1897.
- Stockholm. Svenska Fornminnesföreningen. Tidskrift, 10, 2.
- Sveriges geologiska Undersökning. Afhandlingar, 161, a—b. 163—171. 173—175. Förteckning öfver Arbeten, Maj 1898.
- Kongl. Svenska Vetenskaps-Akademien. Handlingar, n. F. 29—30. Bihang til Handlingar, 23, 1—4. Öfversigt af Förhandlingar, 54 (1897). Bergielund Trädgård. Acta, 1—2.
- Kongl. Viterhets-, Historie- och Antiquitets-Akademien. Månadsblad, 1894. Antiquarisk Tidskrift för Sverige, 16, 4.
- Topeca. Kansas Academy of Sciences. Transactions, 15.
- Toronto. Canadian Institute. Proceedings, n. ser., 1, 4—6 Transactions, 9 (vol. 5, 1), Suppl. 10 (vol. 5, 2.) Meteorological Service. Toronto general meteorological Register 1897. Report 1890. 1895. Monthly Weather Review Octbr. 1897—Septbr. 1898.
- Tromsø. Museum. Aarsberetning, 1895. 1896. Aarshefter, 19 (1896).
- Trondhjem. Nordenfjeldske Kunstindustrimuseum. Årbog 1897.
- Upsala. Universitet. Årsskrift 1897. Bulletin of the Geological Institution, 6. Bulletin mensuel de l'Observatoire météorologique, 29. Sveriges off. Bibliothek, Accessions-Kat., 12 (1897) og Tioårsregister 1886—95
- Kgl. Vetenskapssocieteten. Nova Acta, ser. 3, 17, 2 (1898).
- Washington. U. S. Department of Agriculture. Yearbook, 1897. Division of Chemistry. Bulletin, 50. Division of Biological Survey. Bulletin, 9—11.

- Salem (Mass). Smithsonian Institution. The Smithsonian Institution 1846—96. Smithsonian Miscellaneous Collections, 38, 1084, 1087, 1090. 39, 1125. 40. Smithsonian Contributions to Knowledge, 29, 1126. Annual Report to July 1895.
- Smithsonian Institution. Bureau of Ethnology. Annual Report, 16 (1894—95).
- Smithsonian Institution. U. S. National Museum. Proceedings, 19. Annual Report to June 1895.
- U. S. Naval Observatory. Reports for the fiscal years ending $\frac{30}{6}$ 1898.
- U. S. Coast and Geodetic Survey. Bulletin, 36. Report for the year ending with June 1896, 1—2.
- Washington. U. S. Geological Survey. Geological Atlas, 26—37. Bulletin, 87, 127, 130, 135—148. Monographs 25—27, 28 & Atlas, 30. Report, 17 (1895—96), 1—2.
- Wien. K. K. Anstalt für Meteorologie u. Erdmagnetismus. Jahrbücher, 1894, 2. 1897, 1.
- K. K. zoolog.-botanische Gesellschaft. Verhandlungen, 47 (1897).
- Verein der Geographen an der Universität Wien. Bericht 22 (1895—96).
- York. Yorkshire Philosoph. Society. Report, 1897.
- Zagreb. Kroatische naturforsch. Gesellschaft. Glasnik, 7—9.
- Zürich. Naturforschende Gesellschaft. Vierteljahrsschrift, 42 (1897), 3—4. 43 (1898), 1—3.
- Østersund. Jämtlands Läns Fornminnesförening. Tidsskrift, 2, 1.

144

Smithsonian Institution. The Smithsonian Institution 1845-93. Smithsonian Miscellaneous Collections. Vol. 100, part 32, pp. 1-30. Smithsonian Contributions to Knowledge, 29, 1125. Annual Report to July 1893.	
Smithsonian Institution. Bureau of Ethnology. Annual Report, 13 (1891-92).	
Smithsonian Institution. U. S. National Museum. Proceedings 19. Annual Report to June 1893.	
U. S. Naval Observatory. Reports for the fiscal year ending 1893.	
U. S. Coast and Geodetic Survey. Bulletin 33. Report for the year ending with June 1893. U. S. Geological Survey. Geological Atlas 26-37. Bulletin 67, 127, 130, 135-148. Monographs 25-27. 28. 29. 30. Report, 17 (1893-94).	Washington
H. K. Anstett. Die Meteorologie in Brabant. Jahresbericht 1892. 1893. A. K. K. Zoolog. botanische Gesellschaft. Jahresbericht 43 (1893).	Wien
Verein der Geographen an der Universität Wien. Bericht 22 (1893-94).	
Yorkshire Entomological Society. Report, 1893.	York
Königliche naturforsch. Gesellschaft. Jahresbericht 7-8.	Frankfurt
Naturforschende Gesellschaft. Verhandlungen 43 (1893), 44 (1893), 45 (1893).	Nürnberg
Landes 1893. Fortbildungsverein. 1893.	Stuttgart

P. 60-1
10-8